

Kas yra patyčios?

Agresyvus elgesys, kuriam būdinga:

- tyčiniai veiksmai;
- pasikartojantis elgesys;
- psichologinės ar fizinės jėgos persvara.

Mitas: *Vaikai yra vaikai! Juk jie tik juokais užkabinėja vieni kitus.*

Realybė: *Kartais patyčios yra painiojamos su humoru, pajuokavimu, tačiau tai yra skirtingi dalykai. Patyčias nuo humoro skiria tai, kad tas, iš kurio tyčiojamas, jaučiasi blogai ir juokinga gali būti tik tiems, kurie tyčiojasi ar stebi patyčias.*

Priekabių rūšys:

- Žodinės patyčios (prasivardžiavimas, erzinimas, grasinimas ir kt.);
- Fizinės (mušimas, spardymas, stumdymas ir kt.);
- Gestų;
- Elektroninės patyčios.

Kaip atpažinti, kad vaikas patiria patyčias?

Patiriamų patyčių požymiai:

- grįžta iš mokyklos su sugadintais daiktais, praradęs kokį nors daiktą ar pinigus;
- nenori eiti į mokyklą be jokios jums aiškios priežasties;
- į mokyklą ar iš jos ėmė vaikščioti kitu keliu;

- turi mėlynių, įdrėskimų ar panašių žymių ir vaikas nenurodo iš kur jos atsirado;
- grįžęs iš mokyklos būna irzlus, nuliūdęs ar neįprastai emociingas;
- būdingi fiziniai negalavimai;
- destruktivus elgesys.

Ką daryti, kai sužinote, kad vaikas patiria patyčias?

- Iš klausyti, leisti išsipasakoti;
- Ramiai reaguoti į vaiko pasakojimą;
- Pagirti už tai, kad pasipasakojo;
- Sudaryti su vaiku saugumo planą;
- Pasikalbėti su mokytojais, klasės

Mitas: *Skųstis, kad iš tavęs tyčiojasi yra kvaila ir vaikiška.*

Realybė: *Ši nuostata neleidžia vaikams pasakyti apie patiriamas patyčias, o suaugusiems – sužinoti, kas vyksta vaikų tarpe. Galima būtų pradėti diegti naują nuostatą: kreiptis pagalbos, papasakoti, kad tave skriaudžia yra labai gerai – tokiu elgesiu vaikas rūpinasi savimi, savo saugumu.*

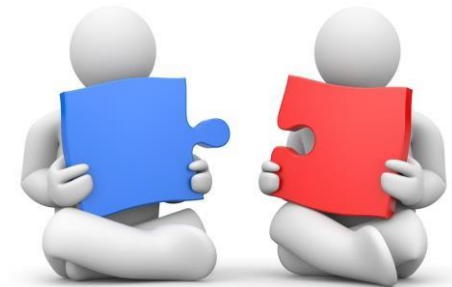
Kaip suprasti, kad vaikas galimai tyčiojasi iš kitų?

- Vaikas įsivelia į žodinius ar fizinius konfliktus;
- Turi draugų, kurie tyčiojasi iš kitų;
- Darosi vis agresyvesnis;

- Kaltina kitus dėl savo problemų;
- Nežinia iš kur atsiranda papildomi pinigai ar nauji daiktai;
- Konkuruoja ir nerimauja dėl savo reputacijos ar populiarumo.

Ką tada daryti?

- Likti ramiam;
- Pasikalbėti su vaiku jo nekaltinant;
- Įvardinti pasekmes;
- Skirti nuobaudas;
- Pasikalbėti su mokytojais, klasės auklėtoja;
- Jei reikia, kreiptis pagalbos į kitus specialistus.

Jūs irgi galite prisidėti prie patyčių stabdymo net jei Jūsų vaikas tiesiogiai patyčių situacijose nedalyvauja!

- Bendradarbiaudami su auklėtoju, kitu gimnazijos personalu.
- Dalyvaujant klasės tėvų susirinkimuose, gimnazijos iniciatyvose, renginiuose.

- Inicijuodami patys tam tikrus renginius gimnazijoje.
- Diskutuodami apie vaikams išskylančius sunkumus su kitais gimnazijos bendruomenės nariais.

Daugiau informacijos patyčių prevencijos tema galite rasti:

- www.bepatyciu.lt
- www.vaikulinija.lt
- www.smm.lt

Mitas: *Patyčių aukoms reikia padėti, o skriaudėjus reikia griežtai bausti.*

Realybė: *Tradiciškai yra manoma, kad smurtinį elgesį galima įveikti tinkamai baudžiant skriaudėjus. Ši itin paplitusi nuostata yra labai klaidinga. Galima sakyti, kad pagalbos skriaudėjui reikia net daugiau ir reikėtų jį mokyti neagresyvaus elgesio. Būtų naivu tikėtis, kad išbarus ar nubaudus besityčiojantį vaiką jis pradėtų su bendraamžiais bendrauti draugiškai.*

▪ **Psichologinė pagalba mokykloje**

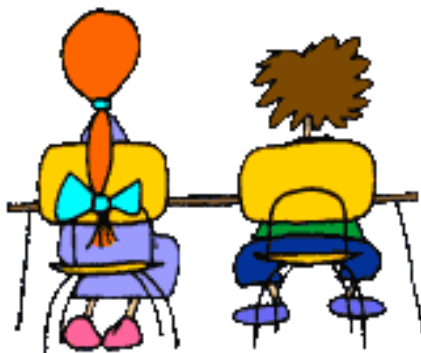
Psichologė

Natalija Kulikovskaja
106 kabinetas

Darbo laikas: I 8.00 – 9.30 val;

el. paštas:

natalie.kulakovn@gmail.com

Parengta pagal:

- Jasiulionė J. S., Povilaitis R., Mažionienė M., Suchodolska I. (2010). *Kuriame klasę be patyčių*, Vilnius: „Vaikų linija“.
- <http://www.stopbullying.gov/at-risk/warning-signs/>
- <http://www.bepatyciu.lt/tevals/jus-vaikas-patiria-patycias/ar-vaikas-patiria-patycias/>

TRAKŲ R. SENŪJŲ TRAKŲ ANDŽEJAUS STELMACHOVSKIO PAGRINDINĖ MOKYKLA

Patyčios: mitai, ženklai,
pagalba

Lankstinukas tėvams

2018